

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Кафедра українознавства та загальної мовної підготовки

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

спеціальність **КУЛЬТУРОЛОГІЯ**
усі спеціальності
(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) _____
(назва спеціалізації)

інститут, факультет Економіко - гуманітарний інститут, гуманітарний факультет
(назва інституту, факультету)

мова навчання українська

2020 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Національний університет «Запорізька політехніка»

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: старший викладач Сигида Г.А.

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою інституту, науково-методичною радою факультету

“ ” 2020 року, протокол №

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Культурологія” складена на підставі освітньо-професійних програм вищої освіти за відповідними напрямками підготовки бакалаврів

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні теоретичні проблеми культурології, концептуальні засади щодо розуміння витоків і цивілізаційних віх історії світової культури, логіка розгортання культурогенезу.

Міждисциплінарні зв'язки: історія світової культури, історія української культури, історія мистецтва та архітектури, релігієзнавство, історія світової літератури, філософія, естетика, етика

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Специфіка культурологічного знання та генеза культури.
2. Соціокультурна динаміка. Культура і цивілізація.
3. Роль культурних орієнтацій у розвитку європейського суспільства Нової доби.
4. Провідні тенденції розвитку сучасної світової культури.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Культурологія” є дати студентам знання з культурології, зосередившись на найбільш актуальних проблемах, сформувати у студентів систему знань про культуру як специфічний та унікальний феномен людства, про закономірності культурного процесу. Дати студентам знання про культуру в розвитку, в єдності та суперечності різноманітних процесів і тенденцій у ній.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Культурологія» є

- оволодіння основними термінами та поняттями культурології на рівні відтворення;
- вивчення та використання в повсякденному житті досвіду поколінь та історичних уроків розвитку суспільства, людини, культури;
- набуття навичок та вмінь застосування знань з культурології для визначення лінії особистої поведінки в умовах розмаїття культур;
- розуміння цінності і необхідності збереження культурних здобутків людства;
- підвищення загальноосвітнього і культурного рівня студентів;
- формування широкого гуманістичного світогляду .

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні отримати, у результаті вивчення навчальної дисципліни:

компетентності за дисципліною:

- розуміння місця й важливості особистості у світі;
- сформованість важливих життєвих та естетичних принципів, загальної культури;
- здатність виявляти особистісно-ціннісне ставлення до світу, реалізації життєвих стратегій відповідно до світоглядних уявлень, принципів, культурних інтересів, естетичних потреб;
- розуміння ролі культури в суспільному житті з метою дотримання етичних принципів у професійній діяльності та спрямування власної науково-дослідницької діяльності на соціальні проблеми.

Очікувані програмні результати навчання:

- розрізняти специфіку світобачення і світорозуміння кожної культурно-історичної епохи, виділяти основні етапи розвитку культури;
- розуміти теорію культури та засвоїти логіку історичного становлення та розвитку світової культури;
- визначати основні напрямки світової культурологічної думки;
- користуватися науковою термінологією, основними категоріями і розуміти значення основних культурологічних термінів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин /3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Специфіка культурологічного знання.

Гене́за культури.

Змістовий модуль 2.

Співвідношення культури та цивілізації.

Соціокультурна ситуація в період Середньовіччя.

Змістовий модуль 3.

Європейське Відродження та український Ренесанс : культурологічні паралелі.
Техніка, культура та природа людини у XIX столітті.

Змістовий модуль 4.

Ідея рівноправності культур у сучасному світі та поняття культурної ідентифікації.

3. Рекомендована література

Базова:

1. Багацький В.В. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ століття: Навч. Посібник / В.В. Багацький, Л.І. Кормич. – К.: Кондор, 2007. – 304 с.
2. Білик Б. І. Культурологія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Б. І. Білик ; Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К. : КНИГА, 2004. – 408 с. – Бібліогр.: с. 400–404.
3. Бокань В. А. Культурологія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. А. Бокань ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К. : МАУП, 2000. – 134 с. – Бібліогр.: с. 131–133.
4. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В. Дедкова. – Запоріжжя: Дике Поле, 2009. – 376 с.
5. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Підручник / М. В. Кордон. – [вид. 2-ге]. - К.: Центр учбової літератури, 2007. – 584 с.
6. Українська та зарубіжна культура. Навч. посіб. / М. М. Закович, І. А. Зязюн, О. Л. Шевнюк та ін.; За ред. М. М. Заковича. — [4-те вид., випр. і допов]. — К.: Знання, 2009. — 589 с.
7. Шейко В. Історія української культури: Навч. посібник / В. Шейко, Л. Тишевська. – К.: Кондор, 2006. – 264 с.

Допоміжна:

1. Зотов В. Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів / В. Зотов, А. Клімачова, В. Таран. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 269 с.
2. Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття): Навч. Посібник / Л. І. Кормич, В. В. Багацький В.В. [3 вид]. - Х.: Одісей, 2004. - 304 с.
3. Левчук Л. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Л. Левчук. – К.: Либідь, 1997. – 449 с.
4. Матвєєва Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посібник / Л. Матвєєва. – К.: Либідь, 2005. – 512 с.
5. Миропольська Н. Художня культура світу: Європейський культурний регіон: Навч. посіб. / [Н. Миропольська, Е. Белкіна, Л. Масол, О. Оніщенко]. – К.: Вища школа, 2001. – 191 с.
6. Погорілий О. Культурологія: Навчальний посібник / Упоряд.: О. Погорілий, М. Собуцький. - К.: Києво-Могилянська академія, 2005. - 320 с.
7. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Погорілий Д.Є. Культурологія: 100 питань - 100 відповідей. Навчальний посібник для студ. вищих навч. закл. / Є. А. Подольська, В. Д. Лихвар, Д. Є. Погорілий. - К.: Фірма «ІНКОС», 2008. - 240 с.
8. Тюрменко І. Культурологія: теорія та історія культури: Навчальний посібник / За ред. І. Тюрменко, С. Буравченкова, П. Рудик. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 370 с.
9. Шевнюк О. Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник. / О. Шевнюк. - К.: Знання-Прес, 2002. - 277 с.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни: теоретичні знання у галузі культурології, знання основних підходів до вивчення вітчизняної та світової історії, культурології, категоріальний апарат з культурології. Розуміння суспільних відносин, основних закономірностей і тенденцій історичного розвитку, національно-культурного, духовного життя.

5. Засоби та критерії оцінювання успішності навчання тестування з кожного змістовного модуля, два рубіжних контролі, іспит

